

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ เป็นการสรุปผลการวิจัย ซึ่งจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดสอนซ่อม เสริม ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการ จัดสอนซ่อม เสริม ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริม ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาข้อมูลจากผู้ดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 544 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สำหรับการสร้างแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริม ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดสอนซ่อม เสริม ประกอบกับข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ และนำเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแนวทางให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้เป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้

1. สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนรวมแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมาน้อยกว่า 6 ปี ทำการสอนระหว่าง 15 - 30 คาบ (5 - 10 ชั่วโมง) ต่อสัปดาห์ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนซ่อม เสริม โดยศึกษาจากตำราและเอกสารด้วยตนเอง

2. สถานภาพของครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ครูวิชาการโรงเรียนโดยส่วนรวมแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า รับราชการครูระหว่าง 6 - 10 ปี ทำการสอนระหว่าง 61 - 75 คาบ (21 - 25 ชั่วโมง) ต่อสัปดาห์ มีหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอนคือ เป็นเจ้าหน้าที่การเงินมากที่สุด และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนซ่อม เสริม โดยศึกษาจากตำราและเอกสารด้วยตนเอง

ตอนที่ 2 สภาพการจัดสอนซ่อม เสริม ปรากฏผลดังนี้

1. การปฏิบัติตามหลักการจัดสอนซ่อม เสริม โดยส่วนรวมแล้ว พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติโดย วินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน เป็นขั้นตอนแรกของการจัดสอนซ่อม เสริม จัดบทเรียนให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน จัดเวลาสอนแต่ละครั้งไม่ให้นานเกินไป ใช้วิธีการสอนและสื่อการสอนที่เหมาะสมกับข้อบกพร่องของนักเรียน สอนทบทวนบทเรียนที่นักเรียนเรียนมาแล้วในชั้นเรียนปกติ และกระตุ้นให้กำลังใจนักเรียน

2. การปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายการจัดสอนซ่อม เสริม โดยส่วนรวมแล้ว พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดสอนซ่อม เสริม เนื่องจากนักเรียนเรียนซ้ำไม่ทันเพื่อน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและปัญหาในการเรียนของนักเรียน และเพื่อให้นักเรียนมีความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น

3. การปฏิบัติในการวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน โดยส่วนรวมแล้ว พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนร่วมกันวินิจฉัย โดยวิธีการสังเกต เกี่ยวกับการแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อจัดสอนซ่อม เสริม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ แบ่งกลุ่มตามระดับชั้น/ห้องเรียน

4. การปฏิบัติในการ เตรียมการสอนซ่อม เสริมโดยส่วนรวมแล้ว พบว่า เกี่ยวกับการประสานงานผู้เกี่ยวข้องในการจัดสอนซ่อม เสริม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ ประชุมครู เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริม และชี้แจงให้นัก เรียนทราบข้อบกพร่องและ เข้าใจจุดมุ่งหมายการจัดสอนซ่อม เสริม เป็นรายบุคคล เกี่ยวกับการกำหนดผู้รับผิดชอบในการ จัดสอนซ่อม เสริม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ กำหนดให้ครูประจำชั้น เป็นผู้ดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริมและ เป็นผู้สอนซ่อม เสริม เกี่ยวกับการ กำหนดเวลาในการสอนซ่อม เสริม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการที่โรงเรียน ส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ ให้ครูผู้สอนแต่ละคน เป็นผู้กำหนด จะดำเนินการสอนภายหลังการสอน เมื่อเห็นว่านักเรียนไม่ เข้าใจ เรื่องที่สอน จัดสอนในช่วงพักกลางวัน สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ใช้เวลาสอนครั้งละประมาณ 20 - 30 นาที เกี่ยวกับการกำหนดสถานที่ที่ใช้สอนซ่อม เสริม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ ให้ครูผู้สอน แต่ละคน เป็นผู้กำหนด สถานที่ที่ใช้สอน ได้แก่ ห้องเรียนปกติ เกี่ยวกับการ เตรียมแหล่ง ความรู้และวัสดุอุปกรณ์ในการสอนซ่อม เสริม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการที่ โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ การบริการเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสอนซ่อม เสริม และแหล่งความรู้สำหรับครูใช้ศึกษา ได้แก่ เอกสารที่โรงเรียนจัดไว้บริการ

5. การปฏิบัติในการดำเนินการสอนซ่อม เสริมโดยส่วนรวมแล้ว พบว่า เกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์การสอนซ่อม เสริม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการ ที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ การบริการเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์ การสอนซ่อม เสริมแก่ครูผู้สอน และครูผู้สอนกำหนดจุดประสงค์โดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ เกี่ยวกับการเตรียมบทเรียนในการสอนซ่อม เสริม โรงเรียนส่วนใหญ่มี การปฏิบัติ สำหรับวิธีการที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ การบริการเอกสารให้ความรู้ เกี่ยวกับการเตรียมบทเรียนในการสอนซ่อม เสริมแก่ครูผู้สอน และครูผู้สอนเตรียมบท เรียนให้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอนซ่อม เสริม เกี่ยวกับการนำ เสนอบทเรียนในการสอนซ่อม เสริม โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ให้คำแนะนำแก่ครู เป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม และครูผู้สอนใช้วิธีการสอนโดยจัดสอน เป็นรายบุคคล และใช้กิจกรรมการทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม เกี่ยวกับการประเมินผลการสอนซ่อม เสริม โรงเรียน ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ การบริการเอกสารให้

ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการสอนซ่อม เสริมแก่ครูผู้สอน และครูผู้สอนประเมินผลการสอน โดย การตรวจผลงานที่มอบหมายให้ทำ

6. การติดตามและประเมินผลการจัดสอนซ่อม เสริม โดยส่วนรวมแล้ว พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ สำหรับวิธีการที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนติดตาม โดยตรวจสอบบันทึกการสอนซ่อม เสริมของครูผู้สอน และครูผู้สอนติดตาม โดย ทดสอบความก้าวหน้าในการ เรียนของนักเรียน เป็นระยะ

ตอนที่ 3 ปัญหาการจัดสอนซ่อม เสริม ปรากฏผลดังนี้

1. ปัญหาในการวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียนโดยส่วนรวมแล้ว พบว่า ปัญหาของโรงเรียนส่วนใหญ่ ได้แก่ ไม่มีเครื่องมือตรวจสอบข้อบกพร่องของนักเรียน ปัญหา เกี่ยวกับการแบ่งกลุ่มนักเรียน เพื่อจัดสอนซ่อม เสริม ได้แก่ นักเรียนแต่ละกลุ่มมีความสามารถ แตกต่างกันมาก

2. ปัญหาในการ เตรียมการสอนซ่อม เสริมโดยส่วนรวมแล้ว พบว่า ปัญหาของโรงเรียนส่วนใหญ่เกี่ยวกับการประสานงานผู้เกี่ยวข้องในการจัดสอนซ่อม เสริม ได้แก่ ครูผู้สอนไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและวิธีดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริม และนักเรียนไม่ เข้าใจจุดมุ่งหมายการจัดสอนซ่อม เสริม ปัญหาเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบในการจัด สอนซ่อม เสริม ได้แก่ ผู้รับผิดชอบในการจัดสอนซ่อม เสริมมีความรู้ในการดำเนินการไม่ เพียงพอ และผู้สอนซ่อม เสริมมีความรู้ในหลักการและวิธีดำเนินการสอนซ่อม เสริมไม่เพียงพอ ปัญหาเกี่ยวกับเวลาในการสอนซ่อม เสริม ได้แก่ ครูผู้สอนซ่อม เสริมมีชั่วโมงสอนมาก มี หน้าที่รับผิดชอบและงานพิเศษมากไม่มีเวลาสอนซ่อม เสริม ปัญหา เกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้สอน ซ่อม เสริม ได้แก่ สถานที่ไม่เหมาะสม และไม่มีกำหนดสถานที่ไว้อย่างชัดเจน ปัญหา เกี่ยวกับแหล่งความรู้และวัสดุอุปกรณ์ในการสอนซ่อม เสริม ได้แก่ การบริการ เอกสารให้ ความรู้สำหรับครูศึกษาด้วยตนเองไม่เพียงพอ

3. ปัญหาในการดำเนินการสอนซ่อม เสริมโดยส่วนรวมแล้ว พบว่า ปัญหาของโรงเรียนส่วนใหญ่เกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์การสอนซ่อม เสริม ได้แก่ การ บริการ เอกสารให้ความรู้ เกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์การสอนซ่อม เสริมไม่เพียงพอ และครู มีความรู้และความ เข้าใจในการกำหนดจุดประสงค์การสอนซ่อม เสริมไม่เพียงพอ ปัญหา เกี่ยวกับการเตรียมบทเรียนในการสอนซ่อม เสริม ได้แก่ การบริการ เอกสารให้ความรู้ เกี่ยวกับการ

เตรียมบทเรียนในการสอนซ่อม เสริมไม่เพียงพอ และครูผู้สอนไม่มีเวลา เตรียมการสอนซ่อม เสริม ว่างล่วงหน้า ปัญหาเกี่ยวกับการนำเสนอบทเรียนในการสอนซ่อม เสริม ได้แก่ การบริการ เอกสารให้ความรู้ เพื่อให้ครูศึกษาด้วยตนเองไม่เพียงพอ และครูใช้เทคนิควิธีการสอนไม่ต่าง จากการสอนตามปกติ ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลการสอนซ่อม เสริม ได้แก่ การบริการ เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการสอนซ่อม เสริมไม่เพียงพอ และไม่มีการจัดทำ เอกสารหลักฐานการประเมินผลการสอนซ่อม เสริม

4. ปัญหาในการติดตามและประเมินผลการจัดสอนซ่อม เสริมโดยส่วนรวม แล้ว พบว่า ปัญหาของโรงเรียนส่วนใหญ่ ได้แก่ ไม่ได้จัดทำโครงการติดตามผลการสอน ซ่อม เสริมและการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้ารับการสอนซ่อม เสริมไม่ทั่วถึง

ตอนที่ 4 แนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากผลการวิจัย ประกอบกับ การศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความ เหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ และขอข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงแล้วนำเสนอ เสนอแนะมา พิจารณาปรับปรุงแนวทางให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำเสนอเป็นแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริม ในด้าน ต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย

1. หลักการจัดสอนซ่อม เสริม
2. จุดมุ่งหมายการจัดสอนซ่อม เสริม
3. ขั้นตอนดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริม
 - 3.1 การวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน
 - 3.2 การ เตรียมการสอนซ่อม เสริม
 - 3.3 การดำเนินการสอนซ่อม เสริม
 - 3.4 การติดตามและประเมินผลการจัดสอนซ่อม เสริม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดสอนซ่อม เสริมใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี มีข้ออภิปรายและข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 การปฏิบัติในการวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน

เกี่ยวกับขั้นตอนดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน เป็นขั้นตอนแรกของการจัดสอนซ่อมเสริม นับว่าเป็นการปฏิบัติที่เหมาะสม สอดคล้องกับขั้นตอนการจัดสอนซ่อมเสริม ซึ่งพันทิพา อุทัยสุข (2524) เสนอไว้ตามลำดับ ได้แก่ วินิจฉัยข้อบกพร่องของผู้เรียน แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม ดำเนินการสอนซ่อมเสริมและติดตามผลการสอน ทั้งนี้เพราะหากโรงเรียนทราบข้อบกพร่องของนักเรียนแล้วจะสามารถให้การช่วยเหลือ แก้ไขได้ถูกต้อง

เกี่ยวกับการวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติโดยผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนร่วมกันวินิจฉัย นับว่าเป็นการปฏิบัติที่เหมาะสม เพราะเป็นการวินิจฉัยร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดสอนซ่อมเสริม ซึ่งครูผู้สอน เป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียน ทราบข้อมูลของนักเรียนเป็นอย่างดี และการที่ผู้บริหารโรงเรียนร่วมในการวินิจฉัยด้วยจะนำไปสู่ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทีป วุฒิรัตน์โกวิท (2532) ที่พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 2 ส่วนใหญ่วินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน โดยการอภิปรายร่วมกันของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวินิจฉัยข้อบกพร่องของนักเรียน สำหรับวิธีการวินิจฉัยโรงเรียนส่วนใหญ่ ใช้การสังเกต การตรวจผลงาน การพิจารณาจากผลการทดสอบระหว่างเรียน และการพิจารณาผลการเรียนที่ผ่านมาตามลำดับ จากข้อค้นพบดังกล่าวนี้พบว่า โรงเรียนใช้วิธีการค้นหาข้อบกพร่องของนักเรียนหลายวิธี ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า การวินิจฉัยโดยการทดสอบ เพื่อหาข้อบกพร่องของนักเรียนยังมีการปฏิบัติน้อย เพียงร้อยละ 22.69 เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนไม่มีเครื่องมือตรวจสอบข้อบกพร่องของนักเรียน ปัญหานี้โรงเรียนควรเร่งดำเนินการแก้ไขโดยให้ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือขึ้นใช้เอง ร่วมกันจัดทำในระดับโรงเรียน/กลุ่มโรงเรียน หรือขอยืมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การดำเนินการสอนซ่อมเสริมที่มีประสิทธิภาพต่อไป

เกี่ยวกับการแบ่งกลุ่มนักเรียน เพื่อจัดสอนซ่อมเสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ นับว่าโรงเรียนปฏิบัติถูกต้องตามขั้นตอนการจัดสอนซ่อมเสริม คือ เมื่อวินิจฉัยข้อบกพร่องของผู้เรียนแล้วแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม (พันทิพา อุทัยสุข, 2524)

สำหรับวิธีการที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้คือ แบ่งกลุ่มตามระดับชั้นเรียนหรือห้องเรียน ซึ่งขัดกับหลักการแบ่งกลุ่มของ ลีอชา สร้อยพาน (2525) ที่ว่าแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามรายวิชา ในแต่ละกลุ่มควรจะเป็นนักเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับปัญหา คือ นักเรียนในแต่ละกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันมาก โรงเรียนอาจดำเนินการแก้ไขโดย แบ่งกลุ่มนักเรียนตามสภาพของโรงเรียนใน 3 ลักษณะ ดังนี้คือ แบ่งกลุ่มตามระดับชั้นเรียนหรือห้องเรียน ในกรณีที่มีนักเรียนที่ต้องสอนซ่อมเสริมแต่ละชั้นเรียนหรือห้องเรียนจำนวนไม่มากนัก มีครูสอนพอดีสั้นเรียน และจัดครูสอนประจำชั้น แบ่งกลุ่มตามรายวิชาที่บกพร่องในแต่ละระดับชั้น ในกรณีที่มีนักเรียนที่ต้องสอนซ่อมเสริมแต่ละระดับชั้นเรียนมีจำนวนมาก มีครูสอนมากกว่าชั้นเรียนและจัดครูสอนประจำวิชา และแบ่งกลุ่มตามรายวิชาที่บกพร่องทั้งโรงเรียน ซึ่งเวลาสอนครูอาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ตามความสามารถของนักเรียนอีกก็ได้

1.2 การปฏิบัติในการเตรียมการสอนซ่อมเสริม

เกี่ยวกับการประสานงานผู้เกี่ยวข้องในการจัดสอนซ่อมเสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ โดยประชุมครูเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจุดมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการจัดสอนซ่อมเสริม และชี้แจงให้นักเรียนทราบข้อบกพร่องและเข้าใจจุดมุ่งหมายในการจัดสอนซ่อมเสริม นับว่าโรงเรียนปฏิบัติได้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวนา เขาว์ธานี (2530) ที่เสนอว่าในการเตรียมการสอนซ่อมเสริม ควรมีการประชุมครู - อาจารย์ทั้งหมดเพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและจุดมุ่งหมายของการจัดสอนซ่อมเสริม ส่วนปัญหาได้แก่ ครูผู้สอนไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ และวิธีดำเนินการจัดสอนซ่อมเสริม และนักเรียนไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายการจัดสอนซ่อมเสริม ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญมากเพราะถ้าหากผู้สอนไม่เข้าใจหลักการที่ถูกต้อง และไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของการจัดสอนซ่อมเสริมแล้ว ผู้สอนอาจจะดำเนินการไม่เป็นไปตามหลักสูตร และวิธีการประเมินผลทำให้เกิดปัญหาในการจัดสอนซ่อมเสริม (ลีอชา สร้อยพาน, 2525) และถ้านักเรียนไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายการจัดสอนซ่อมเสริมทำให้นักเรียนไม่ค่อยให้ความสนใจต่อการเรียนซ่อมเสริม (วัลณา ล่วงลือ, 2523) ปัญหาที่โรงเรียนควรดำเนินการแก้ไขโดยการจัดให้ความรู้แก่ครูผู้สอน ก่อนดำเนินการสอนซ่อมเสริม และชี้แจงทำความเข้าใจแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง

เกี่ยวกับการกำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดสอนซ่อม เสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ โดยกำหนดให้ครูประจำชั้น เป็นผู้ดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริมและเป็นผู้สอนซ่อม เสริม ทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี เป็นโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้น เรียนและโรงเรียนที่มีครูพอดี ชั้นเรียน รวมกันคิดเป็นร้อยละ 50.00 ของโรงเรียนทั้งหมด การสอนทุกวิชาจึงเป็นหน้าที่ ของครูประจำชั้น ยกเว้นโรงเรียนที่มีครูมากกว่าชั้นเรียนที่จัดครูสอนประจำวิชา ดังนั้นการ สอนซ่อม เสริมจึงเป็นหน้าที่ของครูประจำชั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา ล่วงลือ (2523) ที่พบว่า การจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ครูประจำชั้น เป็นผู้ จัดสอนเอง ส่วนปัญหาได้แก่ ผู้รับผิดชอบในการจัดสอนซ่อม เสริมมีความรู้ในการดำเนินการ ไม่เพียงพอ และผู้สอนซ่อม เสริมมีความรู้ในหลักการและวิธีดำเนินการสอนซ่อม เสริมไม่เพียงพอ ปัญหาดังกล่าวโรงเรียนควรดำเนินการแก้ไข โดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดสอนซ่อม เสริม จากผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจในการจัดสอนซ่อม เสริม ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนอาจเป็นผู้รับ รับผิดชอบเองหรือให้ครูวิชาการโรงเรียน เป็นผู้รับผิดชอบ สำหรับผู้สอนซ่อม เสริมควรจัดให้ความรู้ ก่อนดำเนินการสอนซ่อม เสริม

เกี่ยวกับการกำหนดเวลาในการสอนซ่อม เสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ โดยให้ครูผู้สอนแต่ละคน เป็นผู้กำหนด ดำเนินการสอนซ่อม เสริม ภายหลังการสอน เมื่อเห็นว่านักเรียนไม่เข้าใจ เรื่องที่สอน จัดสอนในช่วงพักกลางวันสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ใช้เวลาสอนครั้งละประมาณ 20 - 30 นาที จากข้อค้นพบดังกล่าวมีข้อนำสังเกต คือ โรงเรียนส่วนใหญ่ให้ครูผู้สอนแต่ละคน เป็นผู้กำหนดเวลาในการสอนซ่อม เสริม ทั้งนี้อาจ เนื่องจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ไม่ได้กำหนดคาบเวลาสำหรับสอนซ่อม เสริม ไว้ และจากผลการวิจัยพบว่า ครูประจำชั้น เป็นผู้สอนซ่อม เสริม เพื่อความสะดวกโรงเรียน จึงให้ครูผู้สอนแต่ละคนกำหนดเวลาสอนซ่อม เสริมตามความเหมาะสม และเวลาที่ใช้สอน ซ่อม เสริมแต่ละครั้งประมาณ 20 - 30 นาที ซึ่งน้อยกว่าเวลาที่กรมวิชาการ (2526) กำหนดคือครั้งละ 30 - 40 นาที ทั้งนี้โรงเรียนอาจกำหนดเวลาสอนซ่อม เสริมให้สอดคล้อง กับช่วงความสนใจของนักเรียนระดับประถมศึกษา ตามที่หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กำหนดเป็นคาบ ๆ ละ 20 นาที (กรมวิชาการ, 2525) ส่วนปัญหาเกี่ยวกับเวลา ในการสอนซ่อม เสริม ได้แก่ ครูผู้สอนมีชั่วโมงสอนมาก มีหน้าที่รับผิดชอบและงานพิเศษมาก ไม่มีเวลาสอนซ่อม เสริม สอดคล้องกับข้อมูลสถานภาพของครูผู้สอน คือ ส่วนใหญ่ทำการสอน

ระหว่าง 61 - 75 คาบ (21 - 25 ชั่วโมง) คอส์ปคาร์ท และส่วนใหญ่มีหน้าที่พิเศษ นอกเหนือจากการสอน ได้แก่ เป็นเจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่พัสดุ เจ้าหน้าที่ธุรการ และรับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน เรื่องดังกล่าวหากโรงเรียนวางแผนการดำเนินงาน ทุกชั้นตอนอย่างชัดเจนปัญหาอาจจะลดลงไปได้

เกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้สอนซ่อมเสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ มีการปฏิบัติ โดยให้ครูผู้สอนแต่ละคน เป็นผู้กำหนด และสถานที่ที่ใช้สอนได้แก่ ห้องเรียนปกติ ทั้งนี้อาจ เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี เป็นโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นเรียนและโรงเรียนที่มีครูพอดีชั้นเรียน รวมกันคิดเป็นร้อยละ 50.00 ของโรงเรียนทั้งหมด การสอนซ่อมเสริมส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ของครูประจำชั้น และใช้ห้องเรียนเป็นสถานที่สอนซ่อมเสริม ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ อ่ำไพ สุจริตกุล (2516) ที่กล่าวว่า ในกรณีที่มีครูสอนน้อยและไม่มีครูสอนซ่อมเสริม โดยเฉพาะ หน้าที่ในการสอนซ่อมเสริมก็มักจะตกอยู่กับครูประจำชั้น ในสภาพเช่นนั้นสถานที่มักจะเป็นห้องเรียนปกติ ส่วนปัญหาได้แก่ สถานที่ไม่เหมาะสมและไม่มีการกำหนดสถานที่ไว้อย่างชัดเจน เรื่องดังกล่าวนี้หากโรงเรียนวางแผนและประสานงานดีปัญหาคงจะลดลงหรือหมดไปได้

เกี่ยวกับการเตรียมแหล่งความรู้และวัสดุอุปกรณ์ในการสอนซ่อมเสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ โดยการบริการเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสอนซ่อมเสริม และแหล่งความรู้สำหรับครูใช้ศึกษาคือ เอกสารที่โรงเรียนจัดไว้บริการ ส่วนปัญหาได้แก่ การบริการเอกสารให้ความรู้สำหรับครูศึกษาด้วยตนเองไม่เพียงพอ ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่าเอกสารให้ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนส่วนใหญ่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม โดยศึกษาจากตำราและเอกสารด้วยตนเอง (ร้อยละ 73.85) แต่โรงเรียนยังให้บริการไม่เพียงพอ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนในการดำเนินการสอนซ่อมเสริม โรงเรียนควรประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้เพราะการบริการเอกสารให้ความรู้แก่ครู - อาจารย์ เป็นวิธีการที่ง่ายและประหยัดเวลา ทำกันได้อย่างกว้างขวาง ทันสมัย และสามารถทำได้ตลอดเวลา (นิวัตร นาคะเวช, 2528)

1.3 การปฏิบัติในการดำเนินการสอนซ่อม เสริม

เกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์การสอนซ่อม เสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ เพื่อให้ครูผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การสอนซ่อม เสริม โดยการบริการ เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์การสอนซ่อม เสริม และผู้บริหารให้คำปรึกษาแก่ครูเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มตามลำดับ นับว่าผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ คือให้การนิเทศแก่ครูผู้สอน สำหรับครูผู้สอนส่วนใหญ่กำหนดจุดประสงค์การสอนโดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ และกำหนดตามข้อบกพร่องของนักเรียนที่พบตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการจัดสอนซ่อม เสริมที่กล่าวว่า เพื่อให้ นักเรียนได้แก้ไขข้อบกพร่องในแต่ละจุดประสงค์ที่สอบไม่ผ่าน (สายใจ เกตุชาญวิทย์, 2527) และเพื่อช่วย เหลือนักเรียนขจัดข้อเสียหรือข้อบกพร่องของนักเรียน (กรมวิชาการ, 2524) ส่วนปัญหาในการกำหนดจุดประสงค์การสอนซ่อม เสริม ได้แก่ การบริการ เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไม่เพียงพอ และครูผู้สอนมีความรู้และความเข้าใจในการกำหนดจุดประสงค์การสอนซ่อม เสริมไม่เพียงพอ ปัญหาดังกล่าวนี้จะเห็นว่าการสอดคล้องและเป็นเหตุผลเกี่ยวเนื่องกัน และเป็น เรื่องที่สำคัญ โดยเฉพาะในเรื่องความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนในการกำหนดจุดประสงค์การสอน เป็นสิ่งที่โรงเรียนควรเร่งดำเนินการแก้ไข โดยการสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติม เกี่ยวกับการสอนซ่อม เสริม เช่น บริการเอกสารให้เพียงพอ ส่งเข้ารับการอบรม และเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้

เกี่ยวกับการ เตรียมบทเรียนในการสอนซ่อม เสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ เพื่อให้ครูผู้สอน เตรียมบทเรียนในการสอนซ่อม เสริม โดยการบริการ เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการ เตรียมบทเรียนในการสอนซ่อม เสริมและผู้บริหารให้คำปรึกษาแก่ครูเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มตามลำดับ นับว่าผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ คือให้การนิเทศแก่ครูผู้สอน สำหรับครูผู้สอนส่วนใหญ่เตรียมบทเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอนซ่อม เสริมให้เหมาะสมกับ เวลาที่สอน และให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนตามลำดับ นับว่าเป็นการปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักการของกรมวิชาการ (2524) ที่กล่าวโดยสรุปว่า ครูต้องรู้พื้นฐานและประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อจะได้จัดบทเรียนได้เหมาะสมกับความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของนักเรียน การเตรียมบทเรียนในการสอนซ่อม เสริมสิ่งที่จะจัดเตรียม คือ เนื้อหา กิจกรรม และสื่อ เป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรจัดเตรียมไว้ล่วงหน้า ส่วนปัญหาในการเตรียม

บทเรียนในการสอนซ่อม เสริม ได้แก่ การบริการ เอกสารให้ความรู้ เกี่ยวกับการ เตรียมบทเรียน ในการสอนซ่อม เสริมไม่เพียงพอ และครูผู้สอนไม่มีเวลา เตรียมการสอนซ่อม เสริมไว้ล่วงหน้า ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เอกสารให้ความรู้สำหรับครู เป็นสิ่งที่จำเป็นซึ่งทางโรงเรียน ควรจัดบริการให้เพียงพอ ส่วนสำหรับปัญหาเรื่องครูไม่มีเวลา เตรียมการสอนซ่อม เสริม ทั้งนี้อาจ เนื่องจากครูผู้สอนมีชั่วโมงสอนมาก และมีงานพิเศษนอกเหนือจากการสอน โรงเรียน จึงควรกำหนดผู้รับผิดชอบและ เวลาในการสอนซ่อม เสริมให้ชัดเจน

เกี่ยวกับการนำเสนอบทเรียนในการสอนซ่อม เสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ เพื่อให้ความรู้เรื่องวิธีการสอนซ่อม เสริมแก่ครูผู้สอน โดยผู้บริหารให้คำแนะนำแก่ครู เป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม และการบริการ เอกสารให้ความรู้ เพื่อให้ครู ศึกษาด้วยตนเองตามลำดับ นับว่าผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ คือให้การนิเทศแก่ครูผู้สอน ส่วนปัญหาได้แก่ การบริการ เอกสารให้ความรู้ เกี่ยวกับการนำเสนอบทเรียนในการสอนซ่อม เสริมไม่เพียงพอ สำหรับวิธีการที่ครูใช้สอนซ่อม เสริม ได้แก่ จัดสอน เป็นรายบุคคล แบ่งสอน เป็นกลุ่มย่อย และให้นักเรียนสอนกันเองตามลำดับ ซึ่งใช้ กิจกรรม การทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม การทำงาน เป็นรายบุคคล และการทำงาน เป็นกลุ่ม จากการศึกษาปัญหาการนำเสนอบทเรียนในการสอนซ่อม เสริม พบว่า ครูผู้สอนใช้เทคนิควิธีการสอนไม่ต่างจากการสอนตามปกติ จากข้อค้นพบดังกล่าวถึงแม้ว่าครูผู้สอนจะใช้วิธีการสอน และกิจกรรมการสอนหลายวิธี แต่ยังเป็น เทคนิคและวิธีการที่เคยสอนในชั้น เรียนปกติ ซึ่ง ขัดกับวิธีการนำเสนอบทเรียนในการสอนซ่อม เสริมที่ว่า ครูนำเสนอบทเรียนโดยใช้เทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ เทคนิคและวิธีการสอนที่ครูนำมาใช้นั้นควรแตกต่างไปจาก เทคนิคและวิธีการสอนที่ครู เคยใช้ในชั้น เรียนปกติ (เขตการศึกษา 10, 2528) ปัญหานี้โรงเรียนและหน่วยงานต้นสังกัดควรร่วมกันแก้ไข โดยบริการ เอกสารให้ความรู้สำหรับครูให้เพียงพอและจัดอบรม เกี่ยวกับวิธีการสอนซ่อม เสริม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับครูผู้สอน

เกี่ยวกับการประเมินผลการสอนซ่อม เสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ เพื่อให้ครูประเมินผลการสอนซ่อม เสริม โดยการบริหาร เอกสารให้ความรู้ เกี่ยวกับการประเมินผลการสอนซ่อม เสริม และผู้บริหารให้คำแนะนำแก่ครู เป็นรายบุคคลหรือกลุ่มตามลำดับ นับว่าผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ คือให้การนิเทศแก่ครูผู้สอน สำหรับครูผู้สอนประเมินผลนักเรียนหลังจากสอนซ่อม เสริม โดย การตรวจผลงานที่มอบหมายให้ทำ การทดสอบ และการสังเกตตามลำดับ นับว่าได้ปฏิบัติถูกต้องตาม

หลักการสอนซ่อมเสริม คือ มีการประเมินผลนักเรียนทุกครั้งหลังสอนซ่อมเสริม ซึ่งในการประเมินผลการเรียนซ่อมเสริมของนักเรียนครูจะใช้วิธีการใดนั้นต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการสอนซ่อมเสริมว่า มีความต้องการให้เกิดอะไรขึ้นในตัวนักเรียน การวัดและประเมินผลก็ต้องกระทำให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์นั้น โดยใช้เครื่องมือและวิธีการแตกต่างกันออกไป (เขตการศึกษา 10, 2528) ส่วนปัญหาในการประเมินผลการสอนซ่อมเสริม ได้แก่ การบริการเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการสอนซ่อมเสริมไม่เพียงพอ ไม่มีการจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผลการสอนซ่อมเสริม ปัญหาดังกล่าวจะเห็นว่า สอดคล้องเป็นเหตุผลเกี่ยวเนื่องกัน และเป็นเรื่องสำคัญโดยเฉพาะเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักฐานประเมินผลการสอนซ่อมเสริม ซึ่งเป็นเอกสารที่ครูใช้พิจารณาความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนและประเมินผลการจัดสอนซ่อมเสริม ซึ่งโรงเรียนควรเร่งดำเนินการให้ครูผู้สอนจัดทำและประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อจัดให้มีการนิเทศเกี่ยวกับเรื่องการสร้างเครื่องมือประเมินผลการสอนซ่อมเสริมแก่ครูผู้สอน

1.4 การปฏิบัติในการติดตามและประเมินผลการสอนซ่อมเสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติ วิธีการที่ใช้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนติดตาม โดยตรวจสอบบันทึกการสอนซ่อมเสริมของครูผู้สอน ซึ่งจะช่วยให้ทราบผลการสอนของครูว่าก้าวหน้าไปถึงไหน จัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมเหมาะสมหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไร ดังนั้นโรงเรียนจึงควรจัดให้มีสมุดบันทึกการสอนซ่อมเสริมสำหรับครูแต่ละคน เพื่อหัวหน้าหมวดวิชาจะได้ติดตามผลการสอนได้สะดวก (สมพร จินาทูล, 2529) สำหรับครูผู้สอนติดตามโดยทดสอบความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนเป็นระยะ สอดคล้องกับวิธีการติดตามผลการสอนซ่อมเสริมของ พันทิพา อุทัยสุข (2524) ที่กล่าวว่า วัดความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน โดยเฉพาะในด้านที่เด็กมีความบกพร่อง โดยมีการวัดผลอย่างสม่ำเสมอเป็นระยะ ๆ จะทำให้ครูผู้สอนทราบว่านักเรียนมีความรู้ ความสามารถเพิ่มจากเดิมหรือไม่ การจัดสอนซ่อมเสริมได้ผลมากน้อยเพียงไร ส่วนปัญหาในการติดตามและประเมินผลการจัดสอนซ่อมเสริมของโรงเรียนส่วนใหญ่ ได้แก่ ไม่ได้จัดทำโครงการติดตามผลการสอนซ่อมเสริมและการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้ารับการสอนซ่อมเสริมไม่ทั่วถึง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประทีป วุฒิรัตนโกวิท (2532) ที่พบว่า ปัญหาสำหรับผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ การไม่ได้จัดทำโครงการติดตามผลการจัดสอนซ่อมเสริมไว้ในแผน ซึ่งทำให้การติดตามผลไม่เป็นระบบ และขาดความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นโรงเรียนจึงควรจัดทำเป็นโครงการติดตามผลการจัดสอนซ่อมเสริมไว้ในแผนงานของโรงเรียน โดยมีครูผู้เกี่ยวข้องร่วมวางแผนโครงการด้วยจะทำให้

การติดตามผลการสอนซ่อม เสริม เป็นระบบ มีขั้นตอน ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาการติดตามผลด้านอื่นด้วย และได้ข้อมูลมาปรับปรุงการสอนซ่อม เสริมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังที่ พันทิพา อุทัยสุข (2524) กล่าวว่า การนำผลการประเมินการสอนซ่อม เสริมมาปรับปรุงการทำงานด้านนี้ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการสอนซ่อม เสริมอย่างยิ่ง

2. แนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี

ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากผลการวิจัยสภาพและปัญหาการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ประกอบกับข้อมูลจากการศึกษา เอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติ และนำข้อ เสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแนวทางให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นับว่าแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมนี้ เป็นแนวทางที่สร้างขึ้นจากข้อมูลสภาพการปฏิบัติจริงของโรงเรียน ประกอบกับข้อมูลตามหลักวิชาการ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ประกอบด้วยรายละเอียดและขั้นตอนต่าง ๆ เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ได้มองเห็นภาพรวมของการดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริมว่าจะดำเนินการอย่างไร ดำเนินการขั้นตอนใดก่อนหลัง และได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม นอกจากนั้นโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดอื่นสามารถที่จะนำแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทำให้ทราบสภาพและปัญหาการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นข้อมูลประกอบกับข้อมูลตามหลักวิชาการ สร้างเป็นแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริม แล้วนำเสนอเพื่อให้โรงเรียนประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. การนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ควรดำเนินการดังนี้

1.1.1 กำหนดให้การสอนซ่อม เสริม เป็นมาตรการในการพัฒนาคุณภาพ การประถมศึกษา ให้โรงเรียนปฏิบัติอย่างจริงจัง พร้อมทั้งนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

1.1.2 จัดทำเอกสาร คู่มือ ตำรา เกี่ยวกับการจัดสอนซ่อม เสริม สำหรับให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดสอนซ่อม เสริมศึกษาด้วยตนเอง

1.1.3 เผยแพร่แนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมนี้ให้สำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดอื่น ๆ นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนในสังกัด

1.2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ควรดำเนินการดังนี้

1.2.1 กำหนดให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินการจัดสอนซ่อม เสริมอย่าง จริงจัง

1.2.2 เผยแพร่แนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมนี้ให้โรงเรียนในสังกัด นำไปทดลองใช้

1.2.3 ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสอนซ่อม เสริมกับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง โดยฝึกอบรมและบริการ เอกสาร

1.2.4 นิเทศติดตามผลการจัดสอนซ่อม เสริมของโรงเรียนในสังกัด อย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำผลมาปรับปรุงการจัดสอนซ่อม เสริมให้ได้ผลยิ่งขึ้น

1.3 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี ควรดำเนินการดังนี้

1.3.1 เผยแพร่แนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมนี้ให้โรงเรียนในสังกัด นำไปทดลองใช้

1.3.2 นิเทศติดตามผลการจัดสอนซ่อม เสริมของโรงเรียนในสังกัด อย่างสม่ำเสมอ

1.4 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ควรดำเนินการดังนี้

1.4.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนตามแนว ทางที่นำเสนอนี้ โดยวางแผนการดำเนินการทุกขั้นตอน ประสานงานผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่

ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองอย่างทั่วถึง ให้การสนับสนุนแก่ครูผู้สอนซ่อม เสริมด้วยการบริการเอกสารให้ความรู้ ให้คำแนะนำ และบริการสื่อการสอน ติดตามประเมินผล การจัดสอนซ่อม เสริม และรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อ เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แนวทางให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.4.2 ครูผู้สอน ควรศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดสอนซ่อม เสริม ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ปฏิบัติการสอนซ่อม เสริมนักเรียน โดยนำแนวทางการสอนซ่อม เสริมนี้ ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน นักเรียน และลักษณะวิชาที่สอน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษา เพื่อหาแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมในแต่ละกลุ่มประสบการณ์

2.2 ควรศึกษา เพื่อหาแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดอื่นที่มีสภาพความพร้อมที่แตกต่างกัน

2.3 ควรมีการติดตามผลการนำแนวทางการจัดสอนซ่อม เสริมไปปฏิบัติจริง

ในโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย